

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Άθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

■
Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

■
● ΕΤΟΣ 53ο - ΤΕΥΧΟΣ 494 ●
● ΜΑΪ-ΟΣ 2006 ●
■

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

ΣΠΟΡΑ Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ό σπόρος άνθίζει

Όταν γύρω όλα φωνάζουν, ότι ύπάρχει Θεός, και σέ κάθε θαύμα τής δημιουργίας ψηλαφάς τήν αγάπη του Θεού, είσαι άνόητος νά ύποστηρίξεις, ότι δέν ύπάρχει Θεός, ή έστω και σαν λογισμός νά σου περνά κάτι τέτοιο (Ψαλμ. ιγ΄ 1).

● Όταν βλέπης τήν παροδικότητα τής ζωής και σύ προσκολλάσαι στα ύλικά αγαθά, είσαι άφρων (Λουκ. ιβ΄ 20).

● Όταν οι Γραφές μιλάνε για τό Πάθος του Μεσσία και τήν Άνάστασι και σύ δέν ξεκολλάς άπ΄ τίς μελάγχολες σκέψεις, είσαι άνόητος (Λουκ. κδ΄ 25).

● Όταν έγκαταλείπης τήν Άλήθεια του Ευαγγελίου, πού σώζει, και σύρεσαι άπό τυπολατρίες και τοπολατρίες, πού έξαπατάνε, είσαι άνόητος (Γαλ. γ΄ 1).

● Όταν γύρω σου βλέπης μυριάδες αναστάσεις, και σύ άμφιβάλλης για τήν άνάστασι, είσαι άνόητος.

Τό χαρακτηρισμό αυτό χρησιμοποiei ό άπόστολος Παύλος και στό κεφάλαιο τής Άναστάσεως (15ο τής Α΄ προς Κορινθίους) για όσους δέν θέλουν νά πιστεύσουν στην άνάστασι των νεκρών.

Τό παράδειγμα του σπόρου είναι άπ΄ τά πιό έντυπωσιακά. «Έρεί τις: Πώς έγείρονται οι νεκροί; Ποίω δέ σώματι έρχονται; Άφρον! Σύ δ σπείρεις, ού ζωοποιείται εάν μή άποθάνη» (Α΄ Κορ. ιε΄ 35).

● Τό νά γίνεται ό άνθρωπος, όργανο άλλεπαλλήλων αναστάσεων και ύστερα ν΄ άμφιβάλλη για τή μία, τή συγκεκριμένη, τήν άνάστασι των σωμάτων, αυτό μέ βάσι τή λογική είναι άνοησία.

● Πώς ανασταίνονται οι νεκροί; Όπως ανασταίνονται οι σπόροι. Τό ίδιο σώμα διαφορετικά σπέρνεται (πεθαίνει), διαφορετικά ανασταίνεται (βλαστάνει).

Ένας πέφτει, χίλιοι σηκώνονται

Τό παράδειγμα τής σποράς χρησιμοποiei ό Παύλος σαν πιό οικείο στον άν-

θρωπο, αλλά και για να εξηγήση, γιατί τό σῶμα πέφτει στή γῆ νεκρό.

● Ὁ σπόρος χώνεται καί χάνεται στή γῆ. Ἄν δέν χαθῆ, δέν θ' ἀναστηθῆ. Ὁ ἄνθρωπος θάβεται στό χῶμα. Ὅχι για να παραμείνη για πάντα στή γῆ.

□ Ὁ σπόρος στό χῶμα σα πίζει. Ὁταν ὁμως διαλύεται, ὁ γεωργός χαίρεται. Ἡ διάλυσις τοῦ σπόρου κρύβει τό μυστικό τῆς νέας ζωῆς. Κάθε σπόρος εἶναι «ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ». Κι ὁ ἄνθρωπος, μετά τήν ταφή του, διαλύεται σωματικά. Ἐτοιμάζεται ἡ νέα ζωὴ, ἡ ἀνάστασις.

□ Ὁ γεωργός δέν κρατάει σέ ἀποθήκη τοὺς σπόρους. Τοὺς ἔχει, για να τοὺς σπέρνῃ, ὥστε μιά μέρα να τοὺς δῆ ν' ἀνθίζουν καί να καρποφοροῦν.

Ἐμεῖς θέλουμε τοὺς ἀνθρώπους μας, σῶνι καί καλά, να τοὺς κρατήσουμε κοντά μας, χρόνια πολλά, ἂν μπορούσαμε καί ἑκατονταετίες. Ἄν τοὺς ἀγαπούσαμε πραγματικά, θά χαιρόμασταν, πού τοὺς καλεῖ ὁ Θεός κοντά Του.

□ Ὁ γεωργός δέν κλαίει πού ἔφυγαν οἱ σπόροι ἀπ' τό χέρι του κι ἔπεσαν στή γῆ. Χαίρεται.

Ἐμεῖς γιατί κλαίμε, ὅταν σπέρνεται τό σῶμα τοῦ δικοῦ μας ἀνθρώπου; Σάν χριστιανοί ξέρουμε πὼς ἡ ψυχὴ δέν πεθαίνει. Μέ τήν κοίμησι πορεύεται ἐκεῖ, πού ἐπέλεξε μέ τά ἔργα της: ἡ στή δόξα ἢ στήν ἀπώλεια.

Καί για τό σῶμα ξέρουμε πὼς σπέρνεται μέ τήν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως.

● Ὁ κύριος λόγος, πού ὁ Παῦλος χρησιμοποιεῖ τό παράδειγμα τῆς σπορᾶς, εἶναι ἡ ἀλλαγὴ καί ἡ μεταμόρφωσις. «Ὁ σπείρεις, οὐ τό σῶμα τό γενησόμενον σπείρεις, ἀλλά γυμνόν κόκκον, ἢ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν» (Α' Κορ. ιε' 37).

Ὁ σπόρος πού σπέρνεται, αὐτός καί φυτρώνει. Ἄλλ' ὄχι μέ τήν ἴδια ὄψι. Σπέρνεται γυμνός. Ἀνασταίνεται ντυμένος μέ μιά καινούργια, πανέμορφη στολή.

Ὁ Χριστός, για να δώση ἕνα παράδειγμα ἐνδυματολογικῆς ὁμορφιάς, πού ἀκόμα καί τό ρούχο τῆς καλύτερης μόδας δέν συγκρίνεται, ἀνέφερε τό ντύσιμο τῶν

λουλουδιῶν: «Καταμάθετε τά κρίνα τοῦ ἀγροῦ... Λέγω δέ ὑμῖν, ὅτι οὐδέ Σολομών ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων» (Ματθ. στ' 28-29).

Ὁ ἄνθρωπος μέ τήν ἀνάστασι παίρνει μέν τό ἴδιο σῶμα, ἀλλ' ἀπαλλαγμένο ἀπ' τή φθορά.

□ Τό ἴδιο σῶμα, ἀλλ' ἀπρόσβλητο ἀπ' τόν πόνο.

□ Τό ἴδιο σῶμα, πού ὁμως ἀστράφτει κάτω ἀπ' τίς ἀνταύγειες τοῦ θεϊκοῦ κάλλους. «Οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος» (Ματθ. ιγ' 43).

Ὁ Κύριος, μιλώντας για τή σπορά τοῦ δικοῦ Του θανάτου, χρησιμοποιεῖ τό παράδειγμα τοῦ κόκκου. Ἐνας πέφτει, χίλιοι φυτρώνουν. «Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἐάν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τήν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτός μόνος μένει· ἐάν δέ ἀποθάνῃ, πολύν καρπὸν φέρει» (Ἰωάν. ιβ' 24).

□ Ἐνας ἔπεσε στοῦ θανάτου τήν ἀγκάλια ἐκούσια, ὁ Χριστός.

□ Ἐνας ἔπεσε στόν καινούργιο τάφο ἐκούσια, ὁ Χριστός.

□ Ἐναν ἔσπειρε ἡ θεϊκὴ ἀγάπη στό χῶρο τῆς ὑπέρτατης προσφορᾶς. Μά ὁ Ἐνας πλέον = ὄλοι.

□ Ἐνας ἀναστήθηκε. Μαζί του πολλοί, ὄλοι συνεγείρονται (Ἐφεσ. β' 6).

Διαφορές δημιουργίας-ἀναδημιουργίας

Στήν πρώτη δημιουργία ὁ Θεός δίνει στά ἀνθρώπινα πλάσματα ξεχωριστή μορφή στό καθένα. Κάθε ἄνθρωπος δέν εἶναι ἀπλῶς μοναδικός, ἀταύτιστος, ἀλλά καί ἀνεπανάληπτος.

Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τή νέα δημιουργία, μέ τήν ἀνάστασι τῶν σωματίων. Μέ τή διαφορά, ὅτι τό ἀναστημένο σῶμα κάθε ἀνθρώπου θά διαφέρῃ ἀπ' τό σῶμα πού εἶχε πρὶν ἀπ' τήν ἀνάστασι. «Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ... Ἔστι σώματα ἐπουράνια, καί σώματα ἐπίγεια. Ἄλλ' ἕτερα μέν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἕτερα δέ ἢ τῶν ἐπιγείων. Ἄλλη δόξα ἡλίου, καί

ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων. Ἄστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ» (Α' Κορ. ιε' 38-41).

● Κάθε σῶμα κατασκευάζεται σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα, μὲ τὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Μὲ βάσι τὴν ποικίλη τέχνη καὶ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Κανένα δὲν αὐτοπαραγγέλθηκε. Θέλησε Ἐκεῖνος, ἐγίναμε ἐμεῖς.

Ὁ σπóρος παίρνει τὴ μορφή ὅταν βλαστάνη, ὄχι διότι ἡ φύσις τὸν φτιάχνει, ἢ διότι ἡ γῆ εἶναι καρποφόρος, ἢ διότι πέφτει ἡ βροχή. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀπαραίτητα, ἀλλ' ὄχι αὐθύπαρκα. Συνεργοῦν, διότι θέλει ὁ Θεός, πού εἶναι καὶ ὁ δημιουργὸς τῶν νόμων τῆς φύσεως, καὶ ὁ προνοητὴς καὶ ὁ σοφίζων τοὺς ἀνθρώπους. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Τὸ πᾶν ὁ Θεός ἐργάζεται, οὐχ ἡ φύσις, οὐδέ ἡ γῆ, οὐδέ ὁ ἕτερος» (Ε.Π.Ε. 18α,678).

● Κάθε σπóρος διαφέρει ἀπ' τὸ σπóρο ἄλλου δένδρου. Καὶ κάθε σῶμα διαφέρει.

Δέν ἔχουν ὅλοι οἱ ἀνθρώποι τὰ ἴδια σῶματα. Δέν ἔχουν ὅλοι οἱ ἅγιοι τὴν ἴδια λαμπρότητα.

Ἡ καλουποποίησης εἶναι ἴδιον τῆς τέχνης τῶν ἀνθρώπων, πού ἐργάζονται βιομηχανικά. Ἡ τέχνη τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἐκλεκτικὴ καὶ ἀριστουργηματικὴ, ἀλλὰ καὶ ἀπεριόριστη, δέν φτιάχνει καλοῦπια. Δέν κατασκευάζει κλωνοποιημένα ὄντα. Εἶναι θαυμαστός ὁ Θεός «ἐν τοῖς ποικίλοις ἔργοις αὐτοῦ». Ἄκόμα κι ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἴδιος καὶ ἀμετάβλητος, μὲ ποικίλους τρόπους ἐγγίζει τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι «οἰκονόμος ποικίλης χάριτος Θεοῦ» (Α' Πέτρ. δ' 10). Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Ἀνάστασις· εἶναι οἰκονόμος τῆς ποικίλης ὁμορφιάς τοῦ Θεοῦ.

● Στὸν οὐρανὸ οἱ ἅγιοι λάμπουν ὄχι ὅλοι μὲ τὴν ἴδια δόξα. Τ' ἀστέρια διαφέρουν, ὅλα ὁμως σάν ἀστέρια. Καὶ οἱ ἅγιοι, «φωστῆρες τῆς Ἐκκλησίας», πού λούζονται ἀπ' τὸ ἄκτιστο φῶς τοῦ Θεοῦ στή βασιλεία Του, διαφέρουν μεταξύ τους. «Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων. Ἄστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ» (Α' Κορ. ιε' 41).

Στὸν κῆπο ἡ μονοτονία κουράζει, ἔστω κι ἂν ὅλα τὰ φυόμενα εἶναι λουλούδια εὐωδιαστά. Καὶ στὸν κῆπο τοῦ παραδείσου τὸ ἴδιο. Ἡ ποικιλία, πέρα ἀπ' τὴ σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης, ἔχει καὶ τὴ σφραγίδα τοῦ ἀρρήτου κάλλους.

Ἄν σκεφτοῦμε βέβαια, ὅτι ὁ μεγαλύτερος ἅγιος τῆς γῆς δέν μπορεῖ νά συγκριθῆ μὲ τὸν «μικρότερο» δίκαιο τοῦ οὐρανοῦ, τότε ἀντιλαμβανόμεσθε, ὅτι ἀρκεῖ νά βρεθοῦμε, μὲ τὸ ἄπειρο ἔλεός Του, στή βασιλεία Του, κι ἄς εἴμαστε οἱ τελευταῖοι τῶν τελευταίων!

Τὴν ὑπαρξὶ ποικιλίας τὴν ἀπαιτεῖ ἡ ὁμορφιά. Τὴν ὑπαρξὶ διαφόρων «ταγμάτων» τὴν ἀπαιτεῖ ἡ δικαιοσύνη. Πάντως ὅλες οἱ «θέσεις» στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ἅγιες. Ὅλοι οἱ ἅγιοι ἀναπαύονται μὲ τὸ Θεό, ἀφοῦ καὶ ὁ Θεός εἶναι «ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος». Γιὰ τὴν ποικιλία τῆς ἀναστάσιμης καὶ οὐράνιας δόξας μιλάει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος: «Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολυλαὶ εἰσιν» (Ἰωάν. ιδ' 2).

Ἀπ' τὴ φθορὰ στὴν ἀφθαρσία

Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα γεννιέται μὲ τὸ μικρόβιο τῆς φθορᾶς. Ὅσο κι ἂν τὸ περιποιοῦνται καὶ εὐχωνται γιὰ «χρόνια πολλά», οἱ ράγες, πού κυλάει ἡ ζωὴ, ὀνομάζονται φθορὰ κι ἀδυναμία.

Κι ἐδῶ ἐγκτεῖται ἡ βεβαιότητα τοῦ χριστιανοῦ. Βλέπει τὴ ζωὴ του νά ἐπεκτείνεται στήν αἰωνιότητα. «Σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν. Οὕτω καὶ γέγραπται: Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἀνθρώπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιούν» (Α' Κορ. ιε' 42-45).

Βλέπει ὁ πιστός, πὼς ὅσο φθειρεται τὸ ἐξωτερικὸ περίβλημα, τόσο κ' ἔσω ἀνθρώπος ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα» (Β' Κορ. δ' 16). Ὅσο ἡ πνευματικὴ ἀνακαινίσις αὐξάνει, τόσο καὶ ἡ πίστις στὴν ἀνάστασις φουντώνει.

□ Ἄν κοιταχτῆς στὸν καθρέφτη σέ ἡ-

λικία προχωρημένη, βλέπεις τή φθορά, τίς ρυτίδες, τίς πληγές του χρόνου.

□ Αν όμως μέ τά μάτια τής πίστεως κοιτάξης τό ίδιο σώμα στον καθρέφτη τής αναστάσεως, τό βλέπεις ανανεωμένο. Τό φθαρτό τό βλέπεις άφθαρτο. Τό ασθενικό και καχεκτικό τό βλέπεις δυνατό και λαμπερό.

Νέα φορεσιά

Γιά τον πρώτο Άδάμ «ένεφύσησεν ό Θεός και έγένετο εις ψυχήν ζωσαν» (Γεν. β' 7). Ο Νέος Άδάμ, ό Χριστός, σαρκώθηκε «έκ Πνεύματος Αγίου και Παρθένου Μαρίας». Ο Χριστός είναι ή ζωή. «Έχει ζωήν έν έαυτώ» (Ιωάν. ε' 26). Είναι ή Αύτοζωϊα. Από αγάπη δέ γίνεται και ζωοποιός. Χαρίζει στον άνθρωπο τή ζωή, τή νυν και τή μέλλουσα.

● Τήν πρώτη φορεσιά, τή φθαρτή εικόνα, δέν τήν παραγγείλαμε. Γεννηθήκαμε μέ τή μορφή του θνητού Άδάμ.

● Τή δεύτερη όμως φορεσιά τήν παραγγέλνουμε. Μας τήν έτοιμάζει ή Ανάστασις. Ός προκαταβολή καταθέτουμε τήν όμολογία και τήν αγάπη μας. Έτσι γινόμαστε «σύμμορφοι τής εικόνας του Υιού του Θεού» (Ρωμ. η' 29).

Μας περιμένει ή ανάστασις και ή δόξα του Έπουραίου. Άς μή μένουμε άδρανείς. Δέν είναι δυνατόν νά μπουν στη βασιλεία των ουρανών οι ράθυμοι και άδιάφοροι, ούτε όσοι παραδίνονται στίς απολαύσεις και αποχανώνονται.

Αν ή χάρις του Σταυρού χαρίζη τήν άφεσι «πάσης άμαρτίας» (Α' Ιωάν. α' 7), ή χάρις τής Άναστάσεως χαρίζει τήν άφοβία του θανάτου, τήν αισιόδξη προοπτική τής αιώνιας ζωής και δόξας.

● Ημασταν ήττημένοι. Γινόμαστε νικητές.

● Ημασταν φοβισμένοι. Γινόμαστε θαρραλοί.

● Ημασταν «μούχλα». Γινόμαστε «εύωδια Χριστού».

● Ημασταν χώμα. Γινόμαστε ούρανος (Β' Κορ. β' 15).

Νικητές μαζί Του

Ξεσπάει ό Παύλος σέ εύχαριστήριο «χάρι», σέ δοξολογία του Κυρίου, πού μας δίνει τή νίκη και μας ύψώνει στό θρίαμβο: «Τώ δέ Θεώ χάρις τώ διδόντι ήμιν τό νίκος διά του Κυρίου ήμών Ιησού Χριστού» (Α' Κορ. ιε' 57).

● Έκείνος άγωνίστηκε, έμεις δοξαζόμαστε. Έκείνος σταυρώθηκε, έμεις συχωρούμεθα. Έκείνος αναστήθηκε, έμεις συνανιστάμεθα. Έκείνος νίκησε, έμεις όμως παίρνουμε τό βραβείο και «τόν στέφανον τής ζωής» (Ίακ. α' 12).

● Έκείνος δέν μπορούσε νά μή νικήση. Έρθε στό στίβο τής αγάπης, πού λέγεται ένανθρώπησις για νά νικήση. «Έξήλθε νικων και ίνα νικήση» (Αποκ. στ' 2). Έμεις όμως είναι δυνατόν νά βγούμε ή νικητές ή ήττημένοι. Άλλά μαζί μέ τό Χριστό αναδεικνύομαστε νικητές.

Νικάμε τήν άμαρτία, μέ τή συνεχή μετάνοια. Γινόμαστε ισχυροί, μέ τή συχνή θεία Κοινωνία. Αποκτάμε θάρρος, μέ τή δική Του παρουσία. Μας βεβαιώνει: «Θαρσείτε, έγώ νενίκηκα τον κόσμον» (Ιωάν. ιστ' 33). Υπερβαίνουμε τό θάνατο, μέ τήν έλπίδα τής αναστάσεως. Δέν φοβόμαστε επιθέσεις ανθρώπων.

● Ο κόπος τής αγάπης είναι ό Σταυρός. Η έλπίδα τής άμοιβής είναι ή Ανάστασις.

Άρχιμ. Δανιήλ Γ. Άεράκης

Τόμοι «Βαπτιστού»

Κυκλοφορεί δεμένος μέ πλαστικό κάλυμμα ό τόμος του περιοδικού μας του έτους 2005.

Τιμάται 10 €. Ταχυδρομικά 4 €.

Μέ τήν ίδια τιμή διατίθενται τόμοι και προηγούμενων έτών.

Γιά πληροφορίες και παραγγελίες στά τηλέφωνα:

2103212713 & 2109765440.

Ἁγιολογικά

Οἱ ἅγιοι περιμένουν τὴν ἀνάστασι

Ὁ θόρυβος γύρω ἀπ' τὴν ἱ. Μονὴ Ἀγάθωνος στὴ Φθιώτιδα καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἱερομονάχου Βησσαρίωνα παρέχει ἀφορμὴ γιὰ μιὰ ὀρθὴ ἀγιολογικὴ θεώρησι. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος θεωρεῖται καὶ εἶναι ὁ «μείζων» τῶν μοναχῶν. Κανένας ἐν τούτοις δὲν ἔχει ἰσχυρισθῆ ἕως τώρα, ὅτι κατέχει λείψανο τοῦ Μ. Ἀντωνίου. Γιατί; Διότι ὁ ἴδιος φρόντισε γιὰ τὴ μὴ λειψανοποιήσι τοῦ ἁγιασμένου σώματός του. Ὅχι διότι δὲν τιμοῦσε τὰ λείψανα, ἀλλὰ διότι ἤθελε νὰ καυτηριάσῃ τὴν ὑπερβολὴ γύρω ἀπ' τὸ ὅλο ζήτημα. Ἀλλοίμονο, ἂν δὲν θαυμάζουμε τὴ χριστομίμητη ζωὴ τοῦ ἁγίου καὶ προσκολλώμεθα στὸ σῶμα του, εἴτε ζωντανὸ εἴτε νεκρό! Ὅντως **ἄφθαρτο** θὰ εἶναι τὸ σῶμα ὅλων τῶν χριστομίμητων χριστιανῶν μετὰ τὴν κοινὴ ἀνάστασι. Τότε «τὸ φθαρτὸν» θὰ ντυθῆ «ἀφθαρσίαν» καὶ «τὸ θνητὸν» θὰ ντυθῆ ἀθανασίαν» (Α' Κορ. ιε' 53).

Τὰ παρακάτω δὲν εἶναι δικὰ μας λόγια. Εἶναι ἡ περιγραφή τοῦ τέλους καὶ τῆς ταφῆς τοῦ **Μεγάλου Ἀντωνίου** ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ **Μεγάλου Ἀθανασίου** «Βίος καὶ Πολιτεία τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου» (Ε.Π.Ε. 11,158-167).

Αξίζει νὰ σᾶς διηγηθῶ καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ Ἀντωνίου. Ὑπῆρξε ὄντως ἀξιοζήλευτο. Εἶχε τὴ συνήθεια νὰ ἐπισκέπτεται τοὺς μοναχοὺς, πού μόνον ζαν μακρυνά, στὸ ἔξω ὄρος.

Ὅταν πληροφορήθηκε ἀπ' τὴ θεία πρόνοια περὶ τοῦ τέλους τῆς ζωῆς του, σύναξε τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς εἶπε:

«Αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία ἐπίσκεψίς μου. Δέν ξέρω ἂν ξαναἰδωθοῦμε σέ τούτῃ τῇ ζωῇ. Εἶναι πιά καιρὸς κι ἐγὼ νὰ πεθάνω. Πλησιάζω τὰ ἑκατὸν πέντε χρόνια».

Οἱ μοναχοί, ὅταν ἄκουσαν γιὰ τὸ τέλος του, συγκινήθηκαν. Κλαίγοντας τὸν ἐναγκαλίστηκαν καὶ τὸν καταφιλοῦσαν.

Ὁ Ἀντώνιος, σάν νὰ ἔφευγε ἀπὸ κάποια ξένη πόλι γιὰ τὴ δική του πόλι, συζητοῦσε **χαρούμενος** καὶ τοὺς ἔδινε παραγγελίες:

«Νὰ μὴ δεῖξετε ἀμέλεια.

Νὰ μὴ ἀποκάμετε στὴν ἄσκησι.

Νὰ ζῆτε σάν νὰ πεθαίνετε καθημερινά.

Νὰ φυλάγετε τὴν ψυχὴ σας ἀπὸ ἀκάθαρτους λογισμοὺς.

Νὰ θαυμάζετε καὶ νὰ μιμῆστε τοὺς ἅγιους.

Νὰ μὴ πλησιάζετε τοὺς σχισματικούς.

Νὰ μὴ ἔχετε καμμιὰ ἐπικοινωνία με

τοὺς Ἀρειανούς. Ἡ ἀσέβειά τους εἶναι ὀλοφάνερη.

Νὰ κρατᾶτε τὴν παράδοσι τῶν πατέρων. Καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα τὴν εὐσεβῆ πίστι στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Αὐτὴν, πού ἔχετε μάθει ἀπ' τὴν Ἁγία Γραφή, καὶ πού πολλές φορές σᾶς θύμιζα».

✠ ✠ ✠

Οἱ ἀδελφοί μοναχοί τοῦ ἐπέμεναν νὰ παραμείνῃ κοντὰ τους κι ἐκεῖ νὰ πεθάνῃ. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν δεχόταν. Γιὰ πολλοὺς λόγους, ἀλλὰ κυρίως γιὰ τὸν ἐξῆς:

Οἱ χριστιανοί τῆς Αἰγύπτου τὰ σώματα τῶν σπουδαίων, καὶ πρό παντός τῶν μαρτύρων, συνηθίζουν μὲν νὰ τὰ κηδεύουν καὶ νὰ τὰ περιτυλίσσουν μὲ ὀθόνια, ἀλλὰ δὲν τὰ θάβουν κάτω ἀπ' τὴ γῆ. Τὰ τοποθετοῦν πάνω σέ σκαμνιά καὶ τὰ διατηροῦν μέσα στὰ σπίτια τους, πιστεύοντας ἔτσι, ὅτι τιμᾶνε αὐτοὺς πού πέθαναν.

Ἄλλ' ὁ Ἀντώνιος πολλές φορές παρακαλοῦσε καὶ τοὺς ἐπισκόπους ν' ἀπαγορεύουν κάτι τέτοιο. Ἐπίσης ἔλεγχε τοὺς λαϊκούς, κι ἐπέπληττε τίς γυναῖκες λέγοντας, ὅτι αὐτὸ οὔτε νόμιμο εἶναι, οὔτε καθόλου ἱερό.

Ἄλλωστε κι αὐτά τά σώματα τῶν πατριαρχῶν καί τῶν προφητῶν μέχρι σήμερα σώζονται σέ μνήματα. Ἀλλά κι' αὐτό τό σῶμα τοῦ Κυρίου τοποθετήθηκε σέ μνήμα, κι ἕνας λίθος τοποθετημένος στήν εἴσοδο τοῦ μνήματος ἔκρυψε τό σῶμα (Ματθ. κζ' 60), μέχρις ὅτου ἀναστήθηκε μετά τρεῖς ἡμέρες.

Λέγοντας αὐτά ὁ Ἀντώνιος ἔδινε νά καταλάβουν, πῶς ὅποιος δέν κρύβει τά σώματα τῶν κεκοιμημένων κάτω ἀπ' τό χῶμα, ἔστω κι ἂν αὐτά εἶναι ἅγια, παραβαίνει τό νόμο τοῦ Θεοῦ. **«Τί γάρ μεῖζον ἢ ἀγιώτερον τοῦ Κυριακοῦ σώματος;»**.

Πολλοί χριστιανοί ὑπάκουσαν. Ἄφηναν τά σώματα στό χῶμα. Κι εὐχαριστοῦσαν τόν Κύριο, πού διδάχτηκαν ἀπ' τόν Ἀντώνιο σωστά.

Ἐπειδή, λοιπόν, ὁ Ἀντώνιος γνώριζε τί συμβαίνει γύρω ἀπ' τά σώματα τῶν ἐναρέτων καί φοβόταν, μήπως καί μέ τό δικό του σῶμα συμβῆ αὐτό, ὅταν προαισθάνθηκε τό τέλος, ἔφυγε βιαστικά, ἀφοῦ γιά λίγο συναντήθηκε μέ τούς μοναχοῦς τοῦ ἔξω ὄρους. Βάδισε καί πῆγε βαθειά, στό ἔσω ὄρος, ὅπου συνήθως ἀποσυρόταν. Ἐκεῖ πέρασε λίγους μῆνες, μέχρι πού ἀρρώστησε.

Κάλεσε δέ τούς δυό μοναχοῦς, πού γιά δέκα πέντε χρόνια ἀσκήτευαν στή βαθειά ἔρημο καί τόν διακονοῦσαν στή γερωντική του ἡλικία, καί τούς εἶπε:

«Ὅπως εἶναι γραμμένο (Ἰησ. Ναυῆ κγ' 14), φεύγω. Βαδίζω τήν ὁδό τῶν πατέρων. Βλέπω νά μέ καλῆ ὁ Κύριος. Σεῖς νά εἶστε ἄγρυπνοι. Νά μή χαλαρώνετε τή μακροχρόνια ἀσκησί σας. Φροντίστε νά διατηρῆτε τό ζῆλο σας.

Ξέρετε τούς δαίμονες, πού ἐπίχειροῦν τό κακό σας. Εἶναι μὲν ἄγριοι, ἀλλά συγχρόνως καί ἀνίσχυροι. Μή τούς φοβάστε. «Χριστόν ἀεὶ ἀναπνέετε, καί τούτῳ πιστεύετε».

Νά ζῆτε σάν νά πεθαίνετε καθημερινά. Προσέχετε τούς ἑαυτοῦς σας. Νά θυμάστε

τίς παραινέσεις μου.

Καμμιά ἐπικοινωνία νά μήν ἔχετε μέ τούς σχισματικούς. Καμμιά μέ τούς Ἀρειανούς. Ξέρετε, ὅτι κι ἐγώ τούς ἀπέφευγα, ἐπειδή δέν δέχονται τό Χριστό, ὅπως εἶναι. Οἱ Ἀρειανοί εἶναι ἀντίχριστοι καί ἑτερόδοξοι.

Φροντίστε νάχετε μεγαλύτερο σύνδεσμο καί ἀγάπη μεταξύ σας. Πρῶτα ἀπό ὅλα μέ τόν Κύριο, κι ὕστερα μέ τούς ἀγίους, ὥστε μετά τό θάνατό σας νά σᾶς ὑποδεχοῦν στάς αἰωνίους σκηνάς ὡς φίλους καί γνωστούς τους.

Αὐτά νά σκέπτεστε καί νά φρονῆτε.

Ὅσο γιά μένα, ἂν ἐνδιαφέρεστε καί μέ μνημονεύετε σάν πατέρα, παρακαλῶ:

Νά μήν ἀφήστε νά πάρουν ἄλλοι το σῶμα μου στήν Αἴγυπτο, μήπως τό τοποθετήσουν στά σπῖτια καί τό τιμᾶνε.

Γι' αὐτό βρίσκομαι ἐδῶ στή βαθειά ἔρημο.

Τό ξέρετε ἄλλωστε καλά, ὅτι πάντοτε ἔλεγα ἐκείνους πού ἄφηναν ἄταφα τά σώματα καί τούς συμβούλευα νά τήν καταργήσουν αὐτή τή συνήθεια.

Νά κηδεύσετε, λοιπόν, τό σῶμα μου ἐσεῖς. Νά τό θάψετε κάτω ἀπ' τό χῶμα. Νά τηρήσετε τήν ἐπιθυμία μου. Κανένας νά μή μάθη πού θάφτηκα, ἐκτός ἀπό σᾶς μόνο. Διότι ἐγώ κατά τήν κοινή ἀνάστασι θά ξαναπάρω ἀπ' τό Σωτήρα αὐτό τό σῶμα ἀφθαρτο.

Τά ροῦχα μου νά τά μοιράσετε. Στόν ἐπίσκοπο Ἀθανάσιο νά δώσετε τό χοντρό πανωφόρι μου. Τό εἶχα στή ζωή μου γιά στρώμα. Ἐκεῖνος μοῦ τό εἶχε χαρίσει καινούργιο, ἐγώ τό πάλιωσα. Νά δώστε ἐπίσης τό ἄλλο πανωφόρι μου στόν ἐπίσκοπο Σεραπίωνα. Καί σεῖς νά κρατήσετε τό τρίχινο ἔνδυμά μου.

Λοιπόν, παιδιά μου, νά προσέχετε. Ὁ Ἀντώνιος φεύγει ἀπ' αὐτή τή ζωή. Δέν εἶναι πιά ἀνάμεσά σας».

✠ ✠ ✠

Ἄφοῦ ὁ Ἀντώνιος εἶπε τά λόγια αὐτά κι οἱ μαθητές του τόν ἀσπάστηκαν, ἄπλωσε τά πόδια του κι ἐτοιμάστηκε γιά τήν ἐκδημία. Βλέποντας δέ τά φιλικά τους πρόσωπα, γεμάτος χαρά, μέ φωτεινό καί ἰλαρό πρόσωπο, ἀναχώρησε καί προστέθηκε στους πατέρες στόν οὐρανό.

Τότε οἱ ὑποτακτικοί του, σύμφωνα μέ τίς ἐντολές του, τύλιξαν τό σῶμα του καί τό ἔθαψαν κάτω ἀπ' τό χῶμα. Κανένας φυσικά δέν γνωρίζει πού θάφτηκε ὁ Ἀντώνιος, ἐκτός ἀπ' τοὺς δύο ἀσκητές...

Καθένας ἀπό ἐκείνους, πού πήραν τά τριμμένα ροῦχα τοῦ Ἀντωνίου, τά φυλάει σάν κάτι τό πολύτιμο. Καί μόνο πού τά βλέπουν, εἶναι σάν νά βλέπουν τόν ἴδιο τόν Ἀντώνιο. Ὅταν δέ τά φορᾶνε εἶναι σάν νά ἐκφράζουν τήν πρόθεσι νά τηροῦν τίς συμβουλές του μέ χαρά.

Αὐτό εἶναι τό τέλος τῆς σωματικῆς ζωῆς τοῦ Ἀντωνίου. Τά ὅσα ἔγραψα εἶναι λίγα συγκρινόμενα μέ τήν ἀρετή του. Μπορεῖτε ὅμως νά σχηματίσετε μιὰ ἰδέα γιά τό ποιός ὑπῆρξε ὁ **ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ Ἀντώνιος**.

Ἀπ' τή νεανική του ἡλικία μέχρι τῆς τόσο μεγάλης ἡλικίας του διατήρησε ἀμείωτο τό ζῆλο τῆς ἀσκήσεως. Οὔτε λόγω γήρατος νικήθηκε ἀπ' τήν καλύτερη τροφή, οὔτε ἐπειδή ἀδυνατίσε τό σῶμα του ἄλλαξε τίς συνήθειές του, τό ντύσιμο ἢ τό φαγητό του.

Παρέμεινε μέχρι τέλους ὑγιής καί σωματικά. Τά μάτια του ἦσαν ἀβλαπτα κι ἔβλεπε καλά. Ἀπ' τά δόντια του δέν ἔπεσε κανένα. Μόνο εἶχαν φθαρῆ κάτω ἀπ' τά οὖλα του, λόγω τῆς μεγάλης ἡλικίας. Καί στά πόδια καί στά χέρια παρέμενε ὑγιής.

Ἦταν εὐθυμότερος καί ἰσχυρότερος ἀπό τόσοι ἄλλοι, πού προσέχουν τό διαιτολόγιό τους, πού χρησιμοποιοῦν ἀνάλογα μέ τίς ἐποχές ροῦχα, πού διαμένουν

σέ μεγάλα σπίτια, πού ἔχουν ἀνέσεις καί λουτρό πολυτελή.

✠ ✠ ✠

Ὁ Ἀντώνιος δέν ἔγινε ξακουστός ἀπό συγγράμματα, οὔτε ἀπ' τήν κοσμική σοφία, οὔτε ἀπό κάποια τέχνη. Μόνο ἀπ' τήν εὐσέβειά του ἔγινε γνωστός. Ἐνῶ βρισκόταν κρυμμένος καί ζοῦσε σέ μακρινό βουνό, ἔγινε ὀνομαστός καί στήν Ἰσπανία καί στή Γαλλία καί στή Ρώμη καί στήν Ἀφρική. Κι αὐτό γιατί ἦταν μαζί του ὁ Θεός, πού κάνει γνωστούς παντοῦ τοὺς δικούς Του ἀνθρώπους.

Ἄς ἐργάζονται καί ἄς ζοῦν ἀθόρυβα οἱ ἅγιοι. Ἄς ἐπιδιώκουν ν' ἀποφεύγουν τήν προσοχή τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Κύριος ἔχει τόν τρόπο Του νά τοὺς προβάλλῃ ὡς φῶτα. Μέ τόν τρόπο αὐτό οἱ ἄνθρωποι διαπιστώνουν, ὅτι οἱ ἐντολές εἶναι κατορθωτές κι ἀποκτοῦν ζῆλο γιά τήν ἐνάρετη ζωή.

Αὐτά, πού σημείωσα γιά τόν Ἀντώνιο ἄς τά διαβάσουν κι ἄλλοι. Για νά μάθουν, πῶς πρέπει νά ζοῦν οἱ μοναχοί. Καί νά πειθοῦν, ὅτι ὁ Κύριος καί Σωτήρας μας Ἰησοῦς Χριστός θά δοξάσῃ ὅσους Τόν δοξάζουν. Ὅσους ὑπακούουν στό ὄνομά Του καί στό θέλημά Του ὄχι μόνο τοὺς ὀδηγεῖ στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀλλά καί στήν παρούσα ζωή τοὺς καθιστᾷ γνωστούς καί ξακουστούς, μολονότι αὐτοί ἔζησαν κρυμμένοι καί ἀναχώρησαν ταπεινά.

Φανερώνει ὁ Κύριός μας τοὺς ἁγίους Του τόσο γιά τήν ἀρετή τους, ὅσο καί γιά τήν ὠφέλεια, πού προκαλοῦν παντοῦ.

Ἄν παραστῆ ἀνάγκη, διαβάστε τά ὅσα γράφω γιά τόν Ἀντώνιο καί στοὺς εἰδωλόλατρες. Μά μάθουν, ὅτι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός ὄχι μόνο ὁ ἴδιος εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Θεός ἀληθινός, ἀλλά καί ἐνδυναμώνει θαυμαστά ὅσους Τόν πιστεύουν καί Τόν ζοῦν μέ εὐλάβεια.

(Γιά τήν ἐλεύθερη ἀπόδοσι Δ.Γ.Α.)

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Όλα κοινά, τίποτε ιδιωτικό

Σύναξις όλων τῶν πιστῶν εἶναι κάθε ἀκολουθία στήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία. Δέν εἶναι βέβαια ὅλοι παρόντες, τουλάχιστον ἐκείνοι πού εἶναι ὑποχρεωμένοι νά παρευρίσκονται. Οἱ περισσότεροι δυστυχῶς ἀπουσιάζουν ἀπό τό **κοινό τραπέζι** τῆς λατρείας. Ἴσως διότι οἱ ἴδιοι δέν ἔχουν **ὄρεξι** γιά τροφή πνευματική. Ἴσως διότι οἱ προεστώτες τῆς συνάξεως δέν φροντίζουν νά ναι ἡ **λατρεία ζωντανή**, λογική, ἐκλυσιτική.

Στήν ἀρχαία Ἐκκλησία ἦταν ἀδιανόητη **ἀπουσία** πιστοῦ ἀπ' τήν κοινή λατρεία.

Παρόντες ὅλοι, γιά νά ζήσουν τήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι **παρουσία** τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **Κι ὄχι μόνο**. Δέν προσέρχονταν μόνοι στήν καθημερινή (τότε) εὐχαριστιακή σύναξι. Φροντίζαν νά προσθέτουν καθημερινά (Πράξ. ια' 24) κι ἄλλες ψυχές στούς λατρεύοντες τόν Κύριο. Σύνθημά τους ἦταν τό «*Εἰς πρός ἕνα εἰς Χριστόν*». Καθένας νά φέρῃ κι ἄλλον ἕνα στό Χριστό!

● Σήμερα λίγοι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι. Αὐτό ὁμως δέν σημαίνει, ὅτι στήν προσεχόμενη Ἐκκλησία δέν ἀναφέρονται ὅλοι. **Ζῶντες καί κεκοιμημένοι** εἶναι παρόντες μυστικά. Ἡ ὁποιαδήποτε ἱερή ἀκολουθία, καί μάλιστα ἡ θεία Λειτουργία, τελεῖται ὑπέρ **ὅλων τῶν ἀνθρώπων** καί ὑπέρ **ὅλων τῶν ἀναγκῶν** τους. «*Υπέρ τοῦ σύμπαντος κόσμου. Υπέρ τῆς οἰκουμένης*».

● Ἡ λατρευτική σύναξις εἶναι **κοινή** καί **δημόσια**. Καί μέ τήν ἔννοια, ὅτι μετέχουν ὅλοι οἱ πιστοί. Καί μέ τήν ἔννοια, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι κοινός γιά ὅλους. Καί μέ τήν ἔννοια, ὅτι δέν γίνεται διάκρισις τῆς προσφερομένης Ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

Πάνω στό Χριστό βρίσκονται ὅλοι. Τό **πρόσλημμα** τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἶναι ὁ «*χώρος*» τῆς καθολικῆς ἀγάπης. Ὅλους μᾶς ἔχει προσλάβει ὁ Ἰησοῦς Χριστός μέ τήν ἐνανθρώπησί Του.

Πάνω στήν ἁγία Τράπεζα βρίσκεται **ὁλος ὁ Χριστός**, «*ὁ μελιζόμενος καί μή διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καί μηδέποτε δαπανώμενος*».

Ἡ προσφερομένη λογική λατρεία εἶναι «**λειτουργία**», δηλαδή δημόσια ὑπηρεσία, δημόσια διακονία. Ὁ λειτουργός, ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος εἶναι «**κοινωνικός λειτουργός**» ὄχι φυσικά διότι ἀσχολεῖται ἀποκλειστικά μέ τά κοινωνικά προβλήματα τοῦ λαοῦ, ἀλλά διότι διακονεῖ τήν κοινωνία τοῦ Θεοῦ μέ ὅλη τήν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων.

● Δέν ὑφίσταται, λοιπόν, **ἰδιωτική** λειτουργία. Αὐτό εἶναι ἐφεύρεσις μερικῶν κληρικῶν, πού τούς πιστούς τούς βλέπουν ὡς... πελάτες καί εἶναι πρόθυμοι νά σπεύσουν νά ἐκτελέσουν κάθε... παραγγελία τοῦ πελάτου - πιστοῦ, πού φυσικά θ' ἀποδώσῃ οἰκονομικά ὄφελῃ.

Ὁ Κύριος εἶναι **I. X.**, ὄχι ὁμως ἐπειδή μερικοί Τόν θέλουν «**γιῶτα χί**», ἀλλά διότι εἶναι ὁ **Ἰησοῦς Χριστός**, ὁ Σωτήρας ὅλου τοῦ λαοῦ.

● Κάθε Κυριακή καί μεγάλη γιορτή ὁ ἐνοριακός Ναός εἶναι ἀνοικτός. Τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία. Ποιός πιστός δέν μπορεῖ νά ἐκκλησιασθῇ σέ μιά ἀπ' τίς τόσες ἐβδομαδιαῖες Λειτουργίες; Πρός τί, λοιπόν, οἱ «**ἰδιωτικές**» λειτουργίες; Ἐχουν τίποτε τό μαγικό; Διαθέτουν μεγαλύτερη δυνατότητα σωτηρίας;

Λησμονοῦμε, ὅτι ἡ σωτηρία δέν εἶναι **ἀτομική** ὑπόθεσις, ἀλλ' εἶναι ὑπόθεσις

ἐκκλησιαστική. Σωζόμαστε όχι διότι εἴμαστε ἄτομα, ἀλλά διότι γινόμαστε **πρόσωπα**. Σωζόμαστε όχι μέ τήν ἀτομική προσπάθεια, ἀλλά μέ τόν προσωπικό ἀγῶνα, πού κάνουμε ὡς **μέλη** τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἔχουμε κοινωνία μέ τό Χριστό, ἐνωμένοι μαζί Του, ἀφοῦ εἴμαστε μέλη τοῦ σώματός Του (Α΄ Κορ. στί 15). Συνέπεια αὐτῆς τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας εἶναι ἡ κοινωνία μεταξύ μας. Εἴμαστε μέλη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί «ἀλλήλων μέλη» (Ρωμ. ιβ΄ 5).

● Ἡ **ἰδιωτικοποίησης** τῆς λατρευτικῆς ζωῆς ἀποκόπτει ἐγωιστικά τόν πιστό ἀπ' τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Οὔτε φυσικά ἰσχύουν **τάματα** γιά ἰδιωτικές λειτουργίες. Τό κοινό ἀγαθό ποτέ δέν τό οικειοποιούμεθα, διότι κάναμε... τάμα! Ὅλα στήν πρώτη Ἐκκλησία ἦσαν **«κοινά»** (Πράξ. β΄ 44), ἀκόμα καί τά ὑλικά ἀγαθά.

Σήμερα ὁ **ἀτομισμός** καί ἡ **πλεονεξία** τά «κοινά» τά ἔκανε «δικά μας». Καί σάν νά μὴν ἔφτανε αὐτό, κάνουμε καί τή λειτουργία ἰδιωτικῆς μας ὑπόθεσι. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅσοι τὸ Κυριακὸν δεῖπνον ἰδιωτικὸν ποιεῖς, οὕτω καὶ τὸν τόπον πάλιν, ὡς οἰκία τῆ ἐκκλησίας κεχωρημένος. Ἐκκλησία γὰρ γέγονεν, οὐχ ἵνα διηρημένοι ὦμεν καὶ συνελθόντες, ἀλλ' ἵνα διηρημένοι συνημμένοι. Καὶ τοῦτο ἡ σύνοδος δείκνυσσι» (Ε.Π.Ε. 18α,194). Με τὰ φ ρ α σ ι ς : Ὅπως τό Κυριακό δεῖπνο μετατρέπεις σέ ἰδιωτικό, ἔτσι καί τόν τόπο τόν κάνεις ἰδιωτικό, μέ τό νά χρησιμοποῖς τή σὺναξι τῆς ἐκκλησίας σάν σπίτι δικό σου. Ἡ Ἐκκλησία ἔγινε όχι γιά νᾶναι διηρημένοι ὅσοι συνέρχονται σ' αὐτήν, ἀλλά γιά νά γίνονται ἐνωμένοι οἱ διηρημένοι. Αὐτό φανερώνει ἡ σὺναξις.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καλεῖ τούς πιστούς ὅλους: «Ἴνα κοινωνίαν καί ὑμεῖς ἔχητε μεθ' ἡμῶν. Καί ἡ κοινωνία δέ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καί μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α΄ Ἰωάν. α΄ 3).

● Σέ πολλά μέρη, ἰδίως τό καλοκαίρι, καλλιεργεῖται ἡ τάσις τῶν «ἰδιωτικῶν» λειτουργιῶν. Πολλοί μάλιστα ἀπ' τίς μεγάλες πόλεις στέλνουν σέ ἱερεῖς καί σέ μοναστήρια **χορήματα**, γιά νά τελεστή ἡ «ἰδιωτικῆ» λειτουργία!

Δηλαδή, ἔχουμε **τηλελειτουργίες**; Παραγγέλλουμε ἀπό τηλεφώνου ἢ μέ χρηματοαποστολή νά τελέσουν ἄλλοι λειτουργία γιά μᾶς; Ν' ἀνάψουν κερι γιά μᾶς; Νά προσευχηθοῦν γιά μᾶς; Νά κοινωνήσουν γιά μᾶς; Ἐμεῖς, λοιπόν, θάμαστε ξαπλωμένοι στό κρεβάτι μας μ' ὅλη τή ραθυμία μας, καί τήν ἴδια ὥρα τά χορήματά μας θά... λειτουργοῦν γιά μᾶς! Γιατί τότε δέν παραγγέλνουμε καί νά τρῶνε οἱ ἄλλοι γιά λογαριασμό δικό μας; Καί νά πίνουν νερό γιά μᾶς;

● Ἡ λατρευτικὴ σὺναξις ἀπαιτεῖ **προσωπική μετοχή** καί συμμετοχή. Μέ τήν παρουσία μας, μέ τή συνειδητὴ προσοχή καί προσευχή μας, μέ τή βίωσι τῶν τελευμένων, γινόμαστε συλλειτουργοί. Καί ζοῦμε τήν **οἰκουμενικὴ διάστασι** τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Μιᾶς ἀγάπης χωρὶς σύνορα. Μιᾶς ἀγάπης χωρὶς «ρατισμούς». Μιᾶς ἀγάπης χωρὶς ἀτομισμούς καί ἰδιωτικές καλές πράξεις.

● Στήν κοινὴ λατρεία «προσκαρτεροῦμε» νά στεκόμαστε όχι μόνο γιά ν' ἀκούσουμε τήν ἀποστολικὴ διδασχὴ, τό κήρυγμα, όχι μόνο γιά νά συμπροσευχηθοῦμε, όχι μόνο γιά νά κοινωνήσουμε, ἀλλά καί γιά νά **συγκοινωνήσουμε**. Ἦσαν οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοὶ «προσκαρτεροῦντες τῆ **κοινωνίᾳ**» (Πράξ. β΄ 42).

Δέν πληρώνουμε γιά ἰδιωτικές λειτουργίες. Πλήρωσε ὁ Χριστός γιά τήν καθολικὴ Λειτουργία, ὅπου ὅλοι ὑπὲρ πάντων δεόμεθα. Νά καταργηθῆ κάθε ἰδιωτικοποίησης στό Ναό. Δέν ὑπάρχουν οὔτε Ι.Χ. ἀντίδωρα, οὔτε Ι.Χ. τιμές, οὔτε Ι.Χ. μνημονεύσεις, οὔτε Ι.Χ. στασίδια. Ὅλα κοινά. Κοινός ὁ Χριστός. Κοινὴ ἡ βασιλεία Του.

Γνωριμία μέ τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Προκλητικές ανισότητες

Α΄ Κορ. ια΄ 17-19

Ἀντί ὠφέλεια, ζημιά; (στ. 17)

Ἐπαινος καί ἐλεγχος! Σάν σέ μικρά παιδιά, πού ἄλλοτε πρέπει νά τά μαλώνης, ἄλλοτε νά τά ἐπαινῆς, γιά νά ἐνισχύωνται στήν προσπάθειά τους, ἔτσι συμπεριφέρεται ὁ ἀποστολος Παῦλος στούς χριστιανούς τῆς Κορίνθου. Ἀτακτοῦσαν σάν νήπια (Α΄ Κορ. γ΄ 1). Ἀτακτοῦσαν καί σοβαρότερα. Ποικίλος ὁ διδάσκαλος. Τούς ἐλέγχει, γιά νά μή ριζώσουν διδασκαλίες πλανεμένες καί τρόποι ζωῆς ἀνηθικοί. Ἀλλά καί ἐπαινεῖ, ὅταν βλέπν ἄκολουθοῦν τήν παράδοσι, πού τούς ἄφησε.

Ἐπανέρχεται στόν ἐλεγχο, γιατί μερικοί εἶχαν ἐκτραπῆ σέ θέμα σοβαρό, πάλι σχετικό μέ τή λατρευτική σύναξι. Ἦταν τό θέμα τῆς κοινοκτημοσύνης, πού εἶχε σχέσι μέ τό μυστήριό τῆς θ. Εὐχαριστίας, μέ τά κοινά δεῖπνα, ἀλλά καί μέ τήν προσβολή ἀδελφῶν.

Καί πάλι ὁ τρόπος τοῦ ἐλέγχου εἶναι μαλακός. Λέει: «Τοῦτο παραγγέλλων οὐκ ἐπαινώ, ὅτι οὐκ εἰς τό κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τό ἥττον συνέρχεσθε» (στ. 17). Στήν ἀπλοελληνική: «Σχεπικά τώρα μέ τό θέμα, γιά τό ὁποῖο θά σᾶς δώσω ὁδηγίες, δέν σᾶς ἐπαινώ. Διότι ἀπό τίς συνάξεις σας, ὅπως συμπεριφέρεσθε, δέν προκύπτει πνευματική ὠφέλεια· μάλλον ζημιά ἔχετε».

● Προηγουμένως τούς εἶχε ἐπαινέσει, γιατί τηροῦσαν παραδόσεις, πού τούς εἶχε θεόπνευστα ἐμπιστευθῆ. «Τάς παραδόσεις κατέχετε» (στ. 2). Τώρα δέν τούς ἐπαινεῖ, διότι ἀσχημονοῦσαν σέ παραδόσεις πολύ ἱερώτερες καί ὑψηλότερες. Τέτοιες ἦσαν: Ἡ παράδοσι τῶν «καθ' ἡμᾶς φρικτῶν μυστηρίων». Ἡ παράδοσι τοῦ μυστικοῦ Δείπνου. Ἡ παράδοσι τῶν κοινῶν δεῖπνων, πού ὠνομάζονταν «Ἀγάπαι», ὅπου ὅλοι μαζί ἔτρωγαν καί δοξολογοῦσαν τό Θεό.

● Παραγγέλλει ὁ Παῦλος νά ἐπανεέλθουν στήν παράδοσι τῶν πρώτων χριστιανῶν. Ὁ τρόπος συνάξεως τῶν χριστιανῶν καθρεφτίζεται στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Στήν πρώτη Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων εἶχαν κοινοκτημοσύνη. «Τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καί ἡ ψυχή μία, καί οὐδέ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά» (Πράξ. δ΄ 32)

- Μία πίστις.
- Μία καρδιά.
- Μία ψυχή.
- Ἕνα ταμεῖο.
- Ἕνα τραπέζι φαγητοῦ.
- Ὅλα κοινά.

Τήν παράδοσι αὐτή προσπαθοῦσαν νά τηρήσουν καί οἱ χριστιανοί τῶν ἄλλων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλά σιγά-σιγά ἄρχιζε νά ξεθωριάζν. Κρατήθηκε κάποιος τύπος, τό νά τρῶνε ὅλοι μαζί, ἀλλά χάθηκε ἡ οὐσία. Καί ἡ οὐσία εἶναι ἡ ἀγάπη καί ἡ ταπεινώσις.

● Δέν ὑπάρχει χειρότερη δυσφήμις τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπ' τόν κακέκτυπο χριστιανισμός. Τρεῖς ἔνα τύπο, γιά νά τηρῆται ἀπλῶς ὁ τύπος, νά δείχνης ὅτι συνεχίζεις μιά παράδοσι, ἀλλά δέν ζῆς καθόλου τήν οὐσία τοῦ τύπου!

● Ἡ σύναξις τῶν χριστιανῶν τῶν Ἱεροσολύμων ἦταν «εἰς τό κρεῖττον» (στ. 17). Πνευματικά εἶχαν μεγάλη ὠφέλεια. Σκότωναν τό «ἐγώ», τή φιλαυτία, τή φιλαργυρία, τήν πλεονεξία, τόν ἀτομισμό, τό «δικό μου», μέ τό νά προσφέρουν τά πάντα στά πόδια τῶν Ἀποστόλων καί νά ζοῦν ὅλοι μαζί ὡς ἀδελφοί ἐν Χριστῷ.

● Ἡ σύναξις τῶν Κορινθίων, ὄχι γιά ὅλους, ἀλλά γιά πολλούς, εἶχε καταντήσει «εἰς τό ἥττον» (στ. 17). Ἡ νίκη ἐγινε ἥττα. Ἡ νίκη τῆς ἀγάπης, τῆς ἐνότητος καί τῆς κοινωνίας, χάθηκε. Ὁδηγήθηκαν στήν ἥττα. Τί τό ὄφελος νά

συνερχώμαστε στήν ἐκκλησία, ἄν δέν ζοῦμε τήν ἀγάπη, τήν ταπείνωσι, τήν ἐλεημοσύνη καί τήν ἐνότητα «τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης»; (Ἐφεσ. δ' 3).

Χῶρος ἐνότητας (στ. 18)

Ἐπισημαίνονται οἱ δύο ἐκτροπές: *«Πρῶτον μὲν συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καί μέρος τι πιστεύω»* (στ. 18). Στήν ἀπλοελληνική: *«Καί πρῶτα-πρῶτα, ὅταν συγκεντρώνεσθε γιά τήν ἐκκλησιαστική σύναξι, ἀκούω, ὅτι παρουσιάζονται διαιρέσεις, καί ἕνα μέρος τό πιστεύω»*.

● Δέν θέλει νά πιστέψῃ ὁ Παῦλος τά ὅσα ἔχει ἀκούσει γιά τίς διχοστασίες, καίτοι στήν ἀρχή τῆς Ἐπιστολῆς ἀσχολήθηκε πολύ μέ τά σχίσματα καί τίς προσωπολατρικές ομάδες (Α' Κορ. α' 10-17). Ἐδῶ θά πρόκνται γιά τή διάσπασι, πού ὀφείλεται στά «κοινά» τραπέζια. Οἱ διακρίσεις, οἱ ἀνισότητες, ἐπέφεραν καί τή διχοστασία.

● Ὅταν ξεφύγῃ ἡ ἐκκλησιαστική κοινότητα ἀπ' τήν ἀπλότητα καί τή λιτότητα, τότε δέν χωρίζεται μόνο ἀπ' τό Εὐαγγέλιο καί τή ζωή τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά χωρίζεται καί ἐσωτερικά.

● Ὁ χῶρος τῆς ἐκκλησίας, τῆς λατρευτικῆς συνάξεως εἶναι χῶρος καί ἐξοχική ἐνότητα. Ἀκόμα καί στά ἐξωτερικά στοιχεῖα καί στά οἰκονομικά, οἱ χριστιανοί δέν προσέρχονται ἀνήκοντας σέ διάφορες τάξεις. Καταργοῦνται οἱ τάξεις καί οἱ παρατάξεις.

□ Μιά τάξις ἐσωτερική ὑπάρχει ἡ τάξις τῶν ἁμαρτωλῶν.

□ Μιά κατάταξις ὄλων ἡ κατάταξις στήν πίστι.

□ Μιά σύναξις ἡ ἐπί τό αὐτό σύναξις γιά προσευχή καί θεία Κοινωνία.

● Νά γιατί ἐκείνη ἡ ἐξωτερική κοινωνία τῶν πρώτων χριστιανῶν, ἡ κοινότητα ἐλεημοσύνης, φανέρωνε τήν ἐσωτερική ἐνότητα τῶν χριστιανῶν, ὡς ἐνός σώματος. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Διεσπάσθη τό ἔθος τοῦτο, ἔθος κάλλιστον καί χρησιμώτατον καί γάρ ἀγάπης ὑπόθεσις ἦν καί πενίας παραμυθία καί πλοῦτου σωφρονισμός καί φιλοσοφίας ἀφορμή τῆς μεγίστης καί ταπεινοφροσύνης διδασκαλίας»* (Ε.Π.Ε. 18α,182). Μετάφρασις: Χάθηκε αὐτό τό ἔθιμο ἔθιμο τόσο ὠραῖο καί χρήσιμο, διότι ἦταν ἔργο ἀγάπης καί παρηγορία τῆς φτώχειας καί σωφρονι-

σμός τοῦ πλοῦτου καί ἀφορμή γιά νά διδάξῃ εὐσέβεια καί ταπεινοφροσύνη.

Δοκιμασία τῶν πιστῶν (στ. 19)

Πολύ παλαιό τό φαινόμενο τῆς διασπάσεως. Τραγική πραγματικότητα, πού δέν ἐπιβάλλεται, ἀλλά τήν δεχόμαστε, γιατί ὑπάρχει ὁ ἐγωισμός. Τόσο πολύ ἀφήνουμε καί ἐπικρατοῦν διασπαστικές τάσεις, ὥστε λειτουργεῖ ὁ δικασμός καί ἡ φιλονεικία, λές κι εἶναι ἀναγκαῖο κακό. Γι' αὐτό καί λέει στή συνέχεια ὁ ἀπόστολος Παῦλος: *«Δεῖ γάρ καί αἵρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δοκιμοί φανεροί γένωνται ἐν ὑμῖν»* (στ. 19). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: *«Εἶναι φυσικό δυστυχῶς (λόγω τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν) νά παρατηροῦνται καί διαιρέσεις ἀνάμεσά σας, κι ἔτσι νά γίνονται φανεροί οἱ δοκιμοί, οἱ ἐνάρετοι, ὅσοι ἔχουν προκόψει σέ ἀγιότητα»*.

Οἱ αἵρέσεις ἐδῶ δέν εἶναι οἱ διαστρεβλώσεις σέ θέματα πίστεως. Εἶναι οἱ ἔριδες καί τά σχίσματα. Λέγονται αἵρέσεις, διότι ἔχουν δύο κοινά στοιχεῖα μέ τίς αἵρέσεις σέ θέματα πίστεως:

● Τό ἕνα ἀφορᾷ στή γενεσιουργό αἰτία. Τό ἴδιο γεννάει καί τίς παρεκκλίσεις ἀπ' τήν πίστι, τό ἴδιο καί τίς διασπαστικές κινήσεις. Κι αὐτό εἶναι ὁ ἐγωισμός. Ἡ λέξις ἄλλωστε *«αἵρεσις»* προέρχεται ἀπ' τό ρῆμα *«αἰρέω-ω»*, πού σημαίνει ἐπιλέγω, διαλέγω, προτιμῶ, ὑποστηρίζω τή γνώμη μου. Ὅταν, λοιπόν, πάνω ἀπ' τή *«δόξα»* τῆς Ἐκκλησίας καί τήν ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ, θέτω τή δική μου γνώμη, τότε γίνομαι αἰρετικός.

Μ' αὐτή τήν ἔννοια αἰρετικός μπορεῖ νά ναι καί κάποιος... ὁρθόδοξος, ὅταν ἐπιμένῃ σέ γνώμες καί ἀπόψεις, γιά τίς ὁποῖες σαφῶς ἔχει διατυπωθῇ ἡ ἀλήθεια ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι.

Ὁ ἐγωισμός γεννάει τίς διενέξεις.

● Τό ἄλλο ἀφορᾷ στό ἀποτέλεσμα: Καί ὁ ἑτερόδοξος αἰρετικός φθείρει τήν ἐνότητα. Καί ὁ φιλόνεικος καί ἐριστικός καί δικαστικός διασπᾷ τήν ἐνότητα.

Μπορεῖ κανεὶς μάλιστα νά πῇ, ὅτι ὁ ἐγωιστής καί πλεονέκτης «ὀρθόδοξος» ἐπιφέρει μεγαλύτερη ζημιά στήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ὁ μὲν ἑτερόδοξος αἰρετικός ἀποκόπηκε ὁ ἴδιος ἀπ' τήν κοινωνία τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας: *«ἐξεκλάσθη»* ἀπό τό δέντρο (Ρωμ. ια' 17-20). Ἐνῶ ὁ πείσμων καί ἐγωιστής «ὀρθόδοξος» προ-

καλεῖ μόνιμη παρακλή σπὴν ἐνότια τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ.

Τὰ σχίσματα τῶν λεγομένων ὀρθόδοξων εἶναι κάποτε πρὸ ἐπικίνδυνα ἀπὸ τῆς ἐμφανείας αἱρέσεις. Οἱ σχισματικοὶ ἐμφανίζονται ὡς «ὀρθόδοξοι», ἐνῶ σπὴν πραγματικότητα μὲ τὸν ἐγωισμό τους ὄχι μόνο δέν ζοῦν τὴν κοινωνία τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ προκαλοῦν ἀναταραχή.

Πρέπει νὰ ὑπάρχουν αἱρέσεις, σχίσματα, ἔριδες, στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας; Ἀσφαλῶς ὄχι. Εἶναι σάν νὰ λέμε: Πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἀρρώστειες στὸ ἀνθρώπινο σῶμα;

Καὶ ὅμως ὑπάρχουν. Οἱ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες εἶναι τόσες πολλές καὶ τόσο ἀσυγκράτητες, ὥστε σάν νὰ θεωρῆται βέβαιο, ὅτι θὰ ἐμφανισθοῦν καὶ ἀρρώστειες στὸ ἀνθρώπινο σῶμα καὶ ἁμαρτίες στὴ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ καὶ σχίσματα στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. «Δεῖ γάρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν» (στ. 19).

Αὐτὸ τὸ «δεῖ» δέν δηλώνει φυσικὸ ἐξαναγκασμό, κάποιον πού θὰ χρεωνόταν καὶ στὸ δημιουργό Θεό (ἄπαγε τῆς βλασφημίας!). Φανερῶνται τὸ ἀναμενόμενο, τὸ ἐνδεχόμενο, τὸ πιεστικὸ τοῦ κακοῦ.

Δέν ἀποτελοῦν φυσικὸ ἐξαναγκασμό ἢ ὑποχρέωση ἢ ἁμαρτία καὶ ἢ αἵρεσις. Ὀφείλονται σπὴν κακῇ χρῆσι τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας. «Ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μή ἐλθεῖν τὰ

σκάνδαλα· οὐαὶ δέ δι' οὗ ἔρχεται» (Λουκ. 17' 1). Εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἐμφανισθοῦν καὶ τὰ σκάνδαλα, ἀφοῦ τὸ κακὸ καὶ ὁ ἀρχέκακος δέν ἔχουν ἀφανισθῆ ἀκόμα. Ἀλλὰ τὰ σκάνδαλα δέν συμβαίνουν, διότι γνωρίζει ὁ Χριστὸς ὅτι θὰ συμβοῦν. Τὰ γνωρίζει ὁ Χριστὸς, ἐπειδὴ θὰ συμβοῦν. Γι' αὐτὸ ἀλλωστε ταλανίζεται ὁ αἴσιος τῶν σκανδάλων.

• Ἡ εὐθύνη γιὰ τὰ σκάνδαλα καὶ τὸ σκανδαλισμὸ βαρύνει τὸν ἄνθρωπο. Τὸ «Δεῖ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι» (στ. 19) δέν καταργεῖ τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐκ ἐπειδὴ προεῖπε, ταῦτα ἐγένετο, ἀλλ' ἐπειδὴ πάντως ἐμελλε γίνεσθαι, διὰ τοῦτο προεῖπεν» (Ε.Π.Ε. 18α, 184–186). Μετάφρασις: Δέν ἐγιναν διότι τὰ προεῖπε, ἀλλὰ τὰ προεῖπε διότι ὅπωςδήποτε θὰ γίνονταν.

• Οἱ αἱρέσεις καὶ οἱ φιλονεικίαι θλίβουν τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, προκαλοῦν ζημιὰ στὸ ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ. Βγαίνει ὅμως καὶ ἓνα καλὸ: Γίνονται ἀφορμὴ νὰ λάμπουν ἀκόμα περισσότερο οἱ πιστοὶ καὶ ἐνάρτεται. Ὅπως στὴ φουρτούνα φαίνεται ὁ καλὸς καρaboκύρης, ἔτσι στὶς δύσκολες ὥρες τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας φαίνονται ποιοὶ εἶναι γνήσια τέκνα τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ λέει ὁ Παῦλος: «Δεῖ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν» (στ. 19).

• Οἱ ἅγιοι εἶναι οὕτως ἢ ἄλλως δόκιμοι. Ἔχουν περάσει ἀπ' τὴ δοκιμασία, ἀπ' τὴς ἐξετάσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεχῶς προβιβάζονται. Δέν περιμένουν ν' ἀναδειχθοῦν ἀπ' τὴς τρικυμίας «δόκιμοι». Γι' αὐτὸ καὶ δέν λέει ὁ Παῦλος, «ἵνα γένωνται δόκιμοι», ἀλλὰ λέγει: «ἵνα οἱ δόκιμοι (οἱ ἤδη δόκιμοι) φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν» (στ. 19).

• Οἱ ἅγιοι δέν σκανδαλίζονται μὲ ὅσα συμβαίνουν εἴτε ἀπὸ πρόσωπα, πού κάποτε ἦσαν «μεθ' ἡμῶν», εἴτε ἀπὸ πρόσωπα, πού παραμένουν στὸ κῶρο τῆς Ἐκκλησίας καὶ ζοῦν μὲ προκλητικὸ ὕφος καὶ ἦθος. Οἱ ἅγιοι γνωρίζουν νὰ διακρίνουν τὸ θεσμὸ τῆς ἀγίας καὶ ἀμώμου Ἐκκλησίας, ἀπὸ πρόσωπα, πού ζηλεύουν τὴ δόξα τοῦ Ἰούδα.

Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς «δοκίμους», πού ἀναφέρει ὁ Παῦλος, ἀσφαλῶς θὰ ἦσαν καὶ οἱ φτωχοί, τοὺς ὁποίους προκαλοῦσαν οἱ πλούσιοι στὰ λεγόμενα κοινὰ τραπέζια.

Δ. Γ. Α.

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Ὁρθόδοξος Χριστιανικός
Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐκδότης: Παναγ. Καραθανασόπουλος
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα
Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440

Ἐπιμελητής: Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €.

Κύπρου 16 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 20.

Καναδᾶ καὶ Αὐστραλίας: δολλάρια 25.

Ἐπιταγές καὶ ἐπιστολές:

Περιοδικὸ «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι!

Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, θά βλέπαμε τήν ἀνάστασι τῆς φύσεως σάν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Θά βεταί καί σαπίζει ὁ κόκκος. Σάν ἔρχεται ὁμως ἡ ἀνοιξις, ἀνασταίνεται. «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ».

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, θά βλέπαμε τήν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ σάν ἀπόδειξι καί τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως Ἄν οἱ νεκροὶ δέν ἀνασταίνονται, οὔτε ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. «Εἰ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδέ Χριστὸς ἐγήγερται» (Α' Κορ. ιε' 13).

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, δέν θά φοβόμασταν τό θάνατο. Δέν θά ζούσαμε τήν τρομοκρατία τοῦ θανάτου. «Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν» (κωνών Πάσχα). Νά πῶς οἱ μάρτυρες, καί μικρά ἀκόμη χριστιανόπουλα, μέ χαρά ἀτενίζουν τό θάνατο. «Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρο;» (Α' Κορ. ιε' 55. Ἰσ. ιγ' 14).

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, δέν θά θρηνούσαμε τούς νεκρούς. Θά στεκόμασταν στό φέρετρο τοῦ δικοῦ μας προσώπου, ὅπως στέκει ἡ μητέρα πάνω ἀπ' τήν κούνια τοῦ μωροῦ πού κοιμᾶται.

Ἄ θάνατος δέν εἶναι ἀφανισμός. Ὑπνος εἶναι. Ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός ἔλεγε: «Ἄ θάνατος εἶναι ἕνας μέγας ὕπνος, καί ὁ ὕπνος ἕνας μικρός θάνατος».

Ἄ θάνατος δέν εἶναι μηδενισμός. Εἶναι διάβασις ἀπ' τή μιά ὄχθη τοῦ ποταμοῦ στήν ἄλλη. Πάσχα ἐξάλλου σημαίνει διάβασις. Περνάμε ἀπ' τά χαμηλά στά ὑψηλά, ἀπ' τήν παροδικότητα στή μονιμότητα, ἀπ' τήν ἐπίγεια ζωὴ στήν αἰωνιότητα.

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, θά ἦταν καί ἡ τωρινή μας ζωὴ ἀναστημένη. Πῶς μπορούμε νά μιλάμε γιά

Ἀνάστασι ὅσο παραμένουμε θαμμένοι σέ μνήματα κακίας καί διαφθορᾶς; «Ἀνάστασις καί μέσα στήν καρδιά μας, πού μαῦροι τήν μαράνανε χειμῶνες». Ἀνάστασις στίς οικογένειες. Ἀνάστασις στήν κοινωνία. Ν' ἀναστηθοῦμε. Νά γίνουμε πῶ ἀνθρώπινοι, καλύτεροι, τιμιώτεροι, σεμνότεροι, δικαιοτέροι. Νά ζήσουμε ἀνανεωμένη ζωὴ. «Ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν» (Ρωμ. στ' 4).

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, δέν θάμασταν ὑλιστές καί ἡδονιστές. Ἄν δέν ὑπάρχη ἀνάστασις καί αἰώνια ζωὴ, τότε ἄς τό ρίξουμε στό φαγοπότι καί στά ὄργια. «Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν, πῖωμεν αὔριον γάρ ἀποθνήσκομεν» (Α' Κορ. ιε' 32).

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, θά ἦμασταν δυνατοί. Οἱ Μαθητές ἔγιναν ἀτρόμητοι μετά τήν Ἀνάστασι. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ρεῦμα οὐράνιο. Διαπερνᾷ τόν ἄνθρωπο καί τόν γιγαντώνει. «Γινῶναι Αὐτόν καί τήν δύναμιν τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ» (Φιλιπ. γ' 10).

- Ἄν πιστεύαμε στήν Ἀνάστασι, θά κερδίσαμε τά δύο μεγάλα δῶρα τοῦ ἀναστάντος Κυρίου: τήν εἰρήνη καί τήν χαρά. Ἡ εἰρήνη καί ἡ χαρά ὑπάρχουν κάποτε στά χεῖλη. Ἀνάγκη νά θροιστοῦν στήν καρδιά. Νά μήν εἶναι μόνο ὄνειρα. Νά γίνουν καί πραγματικότητες.

Ἐπιστημονική ἀυθαιρεσία= Παραμύθι ἀπάτης

Ἡ ἐξελικτική ἀλυσίδα... συμπληρώνεται! Ὁ ἄνθρωπος κατάγεται ἀπ' τόν πίθηκο! Τί πῶς τιμητικό γιά τό ἀνθρώπινο πρόσωπο! Γιατί, δηλαδή, νά ναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καί νά μήν εἶναι μακρυνός ἀπόγονος κάποιου οὐρακοτάγκου; Γιατί νά δεχτοῦμε, ὅτι τόν προίκισε ὁ Θε-

ός με ἐλευθερία καὶ λογική, με ψυχὴ κι ἀθανασία, καὶ νὰ μὴ δεχτοῦμε, ὅτι κάποτε ἕνας πίθηκος τοῦ δώρισε τὴ «μούρη» του καὶ τὸν πρόσταξε νὰ περπατᾷ με τὰ δυὸ καὶ νὰ παράγει πολιτισμὸ καὶ ἐπιστήμη;

Ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως, σύμφωνα με τὴ θεωρία τοῦ Δαρβίνου εἶναι... θεός, ἀφοῦ κατασκευάζει ἀνθρώπους!

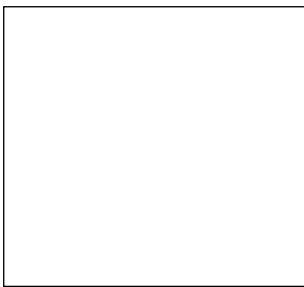
Γελάει κάθε σοβαρὸς ἀνθρωπος, καὶ μάλιστα ἐπιστήμονας με τὴ **γελοιότητα** τῶν ἐξελικτικῶν. Ἐλάτε, ὅμως, ὅτι προκειμένου νὰ μὴ πιστέψουμε σὲ μιὰ **Ἀλήθεια** πρέπει νὰ φτιάξουμε **χίλια παραμύθια!** Κι ὅσο γιὰ τοὺς ἐξελικτικούς ἐπιστήμονες, ἔχουν κι αὐτοὶ τὴ φαντασία τους. Κάπου διακόσια τώρα χρόνια ψάχνουν νὰ βροῦν τὰ ἐνδιάμεσα ἐκεῖνα ὄντα, τοὺς **πιθηκανθρώπους**, γιὰ νὰ δικαιώσουν τὴν **αὐθαιρεσία** τους.

• Ἄλλοτε μιλάνε γιὰ κάποιον παλαιοντολογικὸ σκελετὸ 200.000 ἐτῶν, πού μοιάζει καὶ με πίθηκο καὶ με ἀνθρωπο!

• Ἄλλοτε διακηρύττουν, ὅτι βρέθηκε κάποιον ὄστὸ πιθηκανθρώπου, Αὐστραλοπιθήκου ἢ Ἄρδιπιθήκου, πού ἀνήκει σὲ σκελετὸ ἡλικίας 900.000 χρόνων!

• Ἄλλοτε κάποιον ἀπολίθωμά τους χρονολογεῖται 2 ἑκατομμύρια χρόνια!

• Κι ἄλλοτε πᾶνε ἀκόμα πιὸ βαθειὰ στὴ χρονολογικὴ σκάλα, πηδώντας τὸ χρόνο κατὰ... ἑκατομμύρια ἔτη (!). Μιλάνε

Στὴ σειρά τῶν λειτουργικῶν μικρῶν βιβλίων ἐξδόθη τὸ «**Πρόσχωμεν -5**». Μαζὶ με τὰ προηγούμενα τέσσερα θέτουν βάσεις γιὰ μιὰ λειτουργικὴ ζωντανὴ παρουσία.

Κάθε ἕνα τιμᾶται 2.5 €. Καὶ τὰ πέντε 10 €. Τηλ: 2103212713 καὶ 2109765440.

γιὰ δόντια ἀπὸ σκελετὸ 4 ἑκατομμυρίων ἐτῶν!

Τοὺς στοιχίζει τίποτε νὰ μιλάνε γιὰ 2, γιὰ 3, γιὰ 4, γιὰ 50, γιὰ 100 ἑκατομμύρια ἔτη; **Φαντασία** εἶναι αὐτὴ. Ὅσο θέλει ὀργιάζει. Καὶ φυσικὰ θὰ ὑπάρχουν οἱ ἀνόητοι, πού θὰ θαμπώνονται. Προκειμένου δὲ γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ φαντασία τῶν ἐξελικτικῶν θὰ τηροῦν ἀπαρέγκλιτα τὸ «**Πίστευε καὶ μὴ ἐρεῖνα**»!

Μὴ τὸ ψάχνετε! Τῶραγε στίς 13 Ἀπριλίου 2006 ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπιθεώρησις «**Nature**» καὶ τὸ ἀναδημοσίευσε ἡ ...σοβαρὴ ἐφημερίδα «**Καθημερινή**» τὴν ἐπόμενη μέρα! Δέν φτάνει αὐτό; «Τι ἔτι χρειαζόμασταν μαρτύρων;» (Ματθ. κοτ' 65).

• Ἡ **αὐθαιρεσία** σ' ὅλο της τὸ μεγαλεῖο! Ἄς πνίγη ἡ φαντασία τὴν ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια! Ἄρκει πού χτυπᾶνε (ὅπως νομίζουν) τὴ χριστιανικὴ θεώρησι τῆς ζωῆς!

• Ποτέ φυσικὰ δέν θὰ μᾶς ἀπαντήσουν οἱ ἐξελικτικοὶ τῆς Δαρβίνειας θεωρίας στὰ **ἀμείλικτα ἐρωτήματα**:

1. Γιατί καὶ σήμερα δέν λειτουργεῖ ὁ **ἐξελικτικὸς νόμος**, ὥστε νὰ παρακολουθοῦμε ἀπὸ κοντὰ κάποιον πίθηκο νὰ γίνεταὶ ἀνθρωπος;

2. Ἀπὸ ποιά οὐσία τοῦ πιθήκου ἐξελίχτηκε ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὁ ἀνθρώπινος λόγος, ἡ ἀνθρώπινη ἐλευθερία, τὸ **ψυχοσωματικὸ «προφίλ»** τοῦ ἀνθρώπου;

3. Πῶς εἶναι δυνατόν ἕνα κατώτερον ὄν, ὅπως ὁ πίθηκος, νὰ... γεννᾷ ἀνθρώπους, κι ἕνα ἀνώτερον ὄν, ὅπως ὁ **παντοδύναμος Θεός**, νὰ μὴ μπορῇ νὰ δημιουργήσῃ ἀνθρώπους;

Ἄσύνδετο κενό!

Μέχρι ν' ἀπαντήσουν οἱ παραμυθάδες τοῦ **στρατευμένου ἀθεϊσμοῦ** στὰ παραπάνω ἐρωτήματα καὶ σὲ τόσα ἄλλα σχετικὰ, καὶ μέχρι νὰ μᾶς ἀποδείξουν, πῶς τὰ δόντια, πού βρῆκαν τελευταία στὴν Αἰθιοπία εἶναι 4,1 ἑκατομμυρίων ἐτῶν (καὶ δέν εἶναι π.χ. 4,2 ἢ 3,9 ἑκατομμυρίων ἐτῶν!), καὶ μέχρι νὰ ξαναμετρήσουν καλά τὰ ἑκατομμύρια ἔτη, πού ἔτρεξε πίσω

ή φαντασία τους και βρήκε μερικά δόντια, έμεις ἄς δώσουμε τό λόγο σέ σπουδαῖο διανοούμενο τῆς ἐποχῆς μας. Πρόκειται γιά τό **Μητροπολίτη Ἀττικῆς Νικόδημο (Γκατζιρούλη)**.

Στό βιβλίο του «*Εἰς ἑαυτόν*» σημειώνει:

«*Ἡ Δαρβίνεια ἐξελικτική ἀρθρωση τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου ἐνθουσίασε τοὺς θερμούς κύκλους τῆς ὑλιστικῆς ἰδεολογίας. Ἐντυπωσίασε καί τοὺς ἀφελεῖς καί ἀνυποψίαστους. Ἐγινε διδασχὴ μονόχρωτη. Λεκτικό ἐπιχείρημα καί δημοσιογραφικό “σπότ” ἀχαλίνωτης προπαγάνδας.*

Δέν καλλιεργεῖ τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς ἀνώτερης προσωπικότητας, τῆς προικισμένης μέ νοῦ κριτικό καί μέ ἀδιαπραγμάτευτη ἐλευθερία. Ἄλλ’ ἐμφυσᾷ ἐν τῇ ψυχῇ τῆ δειλία καί τὴν ἀμηχανία τῶν χαρακτηρισμένων ὡς “κατιόντων” συγγενῶν τῶν πιθήκων, τῶν ἐπιπολαίων πλασμάτων, πού ἀποδέχονται

τό χαλκά τῆς ὀμηρίας καί ἀκολουθοῦν ἄβουλα τοὺς ἐκμεταλλευτὲς τοῦ μυαλοῦ καί τῶν χειρῶν τους.

Ἄλλοι ὁμωσέπιστῆμονες, δεμένοι στοὺς ἐπιστημονικούς τοὺς ὄρκους, ἔθεσαν σοβαρὰ ἐρωτήματα. Μίλησαν γιά ἀγεφύρωτο χάσμα, πού χωρίζει τόν ἀνθρώπο ἀπό τόν πίθηκο. Γιά τό ἀσύνδετο κενό. Γιά τό μεγάλο ἄλλα, πού ἔπρεπε νά κάνει ὁ πίθηκος, ὥστε νά βρεθεῖ, ἀπ’ τό λιβάδι τῆς ἄλογης παιίδας στό ὑπερυψωμένο βᾶθρο τῆς λογικῆς ὑπόστασης.

...Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι ἓνας κρίκος, ἔστω καί καταληκτικός, στήν ἀπέραντη ἀλυσίδα τοῦ ἄλογου ζωικοῦ βασιλείου. Εἶναι ἔργο ἰδιαίτερης, πάνσοφης φροντίδας. Εἶναι «ποίημα λογικόν». Ἀριστούργημα μοναδικῆς συνθετικῆς ἀριτιότητας. Ὑλῆς καί πνεύματος. Σώματος καί ψυχῆς. Εἶναι τό τελειότατο πλάσμα τῆς ὑπερτέλειας θεϊκῆς Δημιουργίας.

Σκίτσο

Στό πολυτελέστατο αὐτοκίνητο νά διακρίνουμε τό δικό μας. Στά πρόσωπα τῶν ἐπιβατῶν του νά μὴ δοῦμε μόνο σημερινούς θρησκευτικούς ἡγέτες, ἀλλὰ καί τὰ δικά μας. Ὑπάρχει ἰλιγγιώδης διαφορά ἀνάμεσα στό ταπεινό πέραςμα τοῦ Χριστοῦ ἀπ’ τῆ γῆ, καί στόν πολυτελεῆ βίο, πού ζοῦμε οἱ πολλοὶ τῶν λεγομένων χριστιανῶν. Προκλητικὴ ἡ ἀσυνέπεια ὅλων μας. Ὅπωςδὴποτε εἶναι χαρακτηριστικό τό παραπάνω σκίτσο, πού δημοσιεύτηκε τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων (16 Ἀπριλ. 2006).

Τελικά ποιός θά προσπεράση ποιόν; Ὁ Χριστός θά μεριάση, γιά νά περάση ἡ κούρσα τῆς δικῆς μας ξέφρενης ἐπιδείξεως, ἢ ἔμεις θά μεριάσουμε γιά νά περάση στό σύγχρονο κόσμο ὁ Ἰησοῦς τῆς ταπεινώσεως καί τῆς ἀπλότητας;

...Τό «όστράκινο» βιολογικό σκεῦος μας, ἡ σάρκα μας, περνάει ἀπό τὰ στάδια τῆς ἀνάπτυξης καί τῆς γήρανσης. Τοῦ σφρίγους καί τῆς ἀποδυναμώσεως. Τῆς ἀρρώστιας καί τοῦ θανάτου. Σ' ὅλα ὁμως αὐτά τὰ στάδια τῆς ἀνάπτυξής μας, τῆς ὀλοκλήρωσής μας καί τοῦ μαρτυρίου μας, παραμένουμε, ὡς τό πολυτιμότερο θησαυροφυλάκιο τῆς εἰκόνας τοῦ Πλαστοργοῦ μας.

...Τό ἀνθρώπινο πρόσωπο αὐτοδηλώνεται, ἀνόρθμητα, καί αὐτοφανερόνεται, ὡς ἡ παρουσία καί ἡ ἐνέργεια τῆς γνήσιας εἰκόνας τοῦ Θεοῦ» (Νικοδήμου Μητροπ. Ἀττικῆς, «Εἰς ἑαυτόν», Ἀθήνα 2005, σελ. 38-46).

Ἀποπροσανατολισμός καί ψευδαίσθησις

Ἐσι τῆς Ἱ. Συνόδου ἀνέμεναν οἱ πιστοὶ γιά τό θέμα τῆς ἱ. Μονῆς Ἀγάθωνος. Ἡ ἀπόφασις τῆς 4ης Ἀπριλίου 2006 καί ἡ ἐπακολουθήσασα ἐγκύκλιος τῆς Δ.Ι.Σ. θέλησε νά καλύψῃ καί τίς δύο πλευρές: Καί ἐκείνη τοῦ λαοῦ, πού συρμένως συρρέει νά προσκυνήσῃ τό λείψανο τοῦ ἱερομονάχου Βησσαρίωνος, καί ἐκείνη τῆς μή σπουδῆς πρὸς ἀγιοποιήσεις.

Οὐσιαστικὰ ἡ Δ.Ι. Σύνοδος ἀναψε τό πράσινο φῶς στή σπουδὴ τοῦ κόσμου πρὸς τὴ Μονὴ Ἀγάθωνος. Θᾶπρεπε:

- Ὅσοι ζητᾶνε θαύματα, αὐτοὶ οὔτε θέ-

λουν νά πιστέψουν, οὔτε θά πιστέψουν ἂν τὰ δοῦν. Οἱ Ἰουδαῖοι πίστεψαν στά τόσα θαύματα τοῦ Κυρίου μας; Ὁχι. «Τοσαῦτα Αὐτοῦ σημεῖα πεποικηκότες ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς Αὐτόν» (Ἰωάν. ιβ' 37).

• Τὰ θαύματα, κι ὅταν εἶναι ἀγνωστικά κι ὄχι ἀγυρτικά, δέν φανερόνουν πάντοτε ἀγιότητα ἢ ἀληθινότητα πίστεως. Ἄν ὁ ἅγιος ἀπαραίτητα κάνῃ θαύματα (τά μικρά συνήθως ὁ κόσμος ζητάει), τότε ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης δέν ἦταν... ἅγιος! «Ἰωάννης σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν» (Ἰωάν. ι' 41).

Λέει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἔστι καί σημεῖα ποιήσαντα εἶναι σαρκικόν. Καί γάρ τῷ Βαλαάμ ἐνήργησεν ὁ Θεός καί τῷ Φαραῶ τὰ μέλλοντα ἀπεκάλυψε καί τῷ Ναβουχοδονόσορ, καί Καϊάφας προεφήτευσεν οὐκ εἰδὼς ἃ ἔλεγε. Πολλάκις καί δι' ἀναξίων τὰ σημεῖα ἐγένετο» (Ε.Π.Ε. 18,218). Μετὰ φρασῆς: Μπορεῖ κι ἀπὸ μὴ εὐσεβῆ νά γίνῃ θαῦμα. Ἄφου ὁ Θεός ἐνήργησε καί μέ τόν εἰδωλόλατρη Βαλαάμ καί στόν Φαραῶ ἀποκάλυψε τὰ μέλλοντα καί στό Ναβουχοδονόσορα τό ἴδιο, καί διά τοῦ χριστοκτόνου Καϊάφα προφήτευσε. Πολλές φορές γίνονται θαύματα καί δι' ἀναξίων.

• Ὁ κίνδυνος δέν εἶναι μόνο νά μὴ μεταβληθῇ ὁ χώρος τῆς Μονῆς Ἀγάθωνος σέ «παραθρησκευτικὸ ἐμπόριο». Ἦδη ὁ ἐπίσκοπος τοῦ τόπου δήλωσε, ὅτι τὰ συλλεγόμενα χρήματα θά προσφέρονται σέ ἔργα φιλανθρωπίας.

Μεγαλύτερος εἶναι ὁ κίνδυνος, πού ὀνομάζεται ψευδαίσθησις τῆς σωτηρίας. Ὅταν π.χ. κάθε Κυριακὴ πρῶτῃ συρρέουν τὰ πλήθη τῶν «χριστιανῶν», πού ἀντὶ τῆς θείας λειτουργίας ἐπιλέγουν τὴν προσκυνήσι σκηνώματος, τότε ἔχουμε σοβαρότατο ποιμαντικὸ πρόβλημα.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΓ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2006

26 Ἰουνίου - 6 Ἰουλίου	ΑΓΟΡΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ (Δ'-ΣΤ')
6 - 20 Ἰουλίου	ΑΓΟΡΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ
20 Ἰουλίου - 3 Αὐγούστου	ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣ. - ΛΥΚΕΙΟΥ

Ἡ κατασκήνωση τοῦ Συλλόγου μας στήν Περαχώρα - Λουτρακίου περιμένει καί φέτος τὰ παιδιά, γιά νά ζήσουν τὴ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ μέσα στήν ὁμορφὴ φύση. Πληροφορίες: Τηλ. 2103212713 &